

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ 2012
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Απόδειξη σχολικού βιβλίου σελ. 253

A2. Ορισμός σελ. 191

A3. Ορισμός σελ. 258

A4. α. Σ, β. Σ γ. Λ δ. Λ ε. Λ

ΘΕΜΑ Β

$$|z-1|^2 + |z+1|^2 = 4$$

B1.

$$(z-1)(\bar{z}-1) + (z+1)(\bar{z}+1) = 4$$

$$z\bar{z} - z - \bar{z} + 1 + z\bar{z} + z + \bar{z} + 1 = 4$$

$$2z\bar{z} = 4 - 2$$

$$z\bar{z} = 1$$

$$|z|^2 = 1$$

$$|z| = 1 \quad \text{κύκλος με } K(0, 0) \quad \rho=1$$

B2.

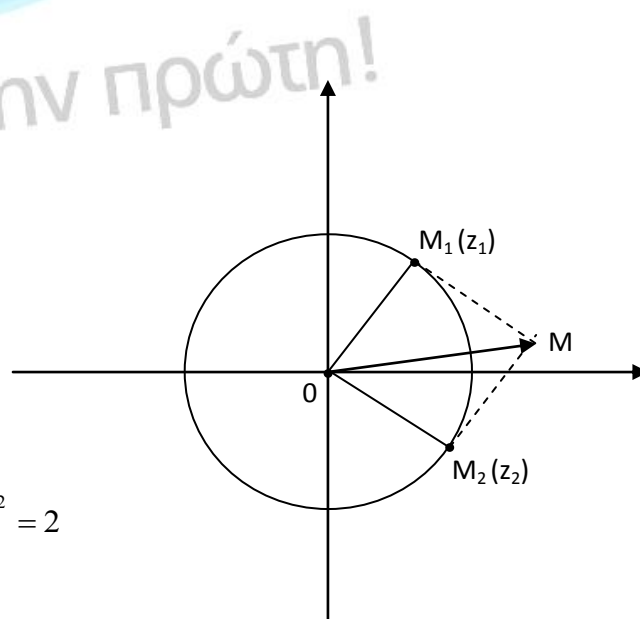
1^{ος} τρόπος

$$\text{Είναι } |z_1 - z_2| = (M_1M_2) = \sqrt{2}.$$

Παρατηρώ ότι το τρίγωνο $M_2\hat{O}M_1$,

είναι ορθογώνιο αφού

$$(OM_1)^2 + (OM_2)^2 = 1+1 = (M_1M_2)^2 = \sqrt{2}^2 = 2$$

Πρώτοι με την πρώτη!

και ισοσκελές αφού $(OM_1) = (OM_2)$

Το τετράπλευρο OM_1MM_2 είναι τετράγωνο (αφού έχω παραλ/μο με 1 ορθή και 2 διαδοχικές πλευρές ίσες)

$$\text{Άρα } (OM) = |z_1 + z_2| = (M_1M_2) = \sqrt{2}$$

2^{ος} τρόπος

Εφαρμόζω τον κανόνα παραλληλογράμμου αφού τον αποδείξω.....

$$\begin{aligned} |z_1 + z_2|^2 + |z_1 - z_2|^2 &= (z_1 + z_2)(\overline{z_1 + z_2}) + (z_1 - z_2)(\overline{z_1 - z_2}) \\ &= z_1\overline{z_1} + z_1\overline{z_2} + z_2\overline{z_1} + z_2\overline{z_2} + z_1\overline{z_1} - z_1\overline{z_2} - z_2\overline{z_1} + z_2\overline{z_2} \\ &= 2z_1\overline{z_1} + 2z_2\overline{z_2} = 2|z_1|^2 + 2|z_2|^2 \end{aligned}$$

Γνωρίζουμε ότι: $|z_1 - z_2| = \sqrt{2}$

$$|z_1| = 1, |z_2| = 1$$

$$\text{Άρα } |z_1 + z_2|^2 + 2 = 2 \cdot 1 + 2 \cdot 1 = 4$$

$$\text{Άρα } |z_1 + z_2|^2 = 2 \Rightarrow |z_1 + z_2| = \sqrt{2}$$

3^{ος} τρόπος

$$|z_1 - z_2| = \sqrt{2} \Leftrightarrow |z_1 - z_2|^2 = 2 \Leftrightarrow$$

$$(z_1 - z_2)(\overline{z_1 - z_2}) = 2 \Leftrightarrow z_1\overline{z_1} - z_1\overline{z_2} - \overline{z_1}z_2 + z_2\overline{z_2} = 2 \Leftrightarrow$$

$$|z_1|^2 - (z_1\overline{z_2} + \overline{z_1}z_2) + |z_2|^2 = 2 \quad (1)$$

Όμως z_1, z_2 ανήκουν στον γ.τόπο του B_1 άρα $|z_1| = |z_2| = 1$ άρα

$$(1) \Rightarrow 2 - (z_1\overline{z_2} + \overline{z_1}z_2) = 2 \Leftrightarrow z_1\overline{z_2} + \overline{z_1}z_2 = 0$$

$$\text{Θέτω } A = |z_1 + z_2| \Leftrightarrow A^2 = |z_1 + z_2|^2 \Leftrightarrow A^2 = (z_1 + z_2)(\overline{z_1 + z_2})$$

$$= z_1\overline{z_1} + z_1\overline{z_2} + \overline{z_1}z_2 + z_2\overline{z_2} = 1 + 0 + 1 = 2 \Leftrightarrow A = \pm\sqrt{2}$$

Όμως $A > 0$ άρα $A = 2$

$$\text{B3. } |w - 5\bar{w}| = 12$$

Έστω $w = x + yi$, τότε $\bar{w} = x - yi$

οπότε $w - 5\bar{w} = (x + yi) - 5(x - yi)$

$$= x + yi - 5x + 5yi$$

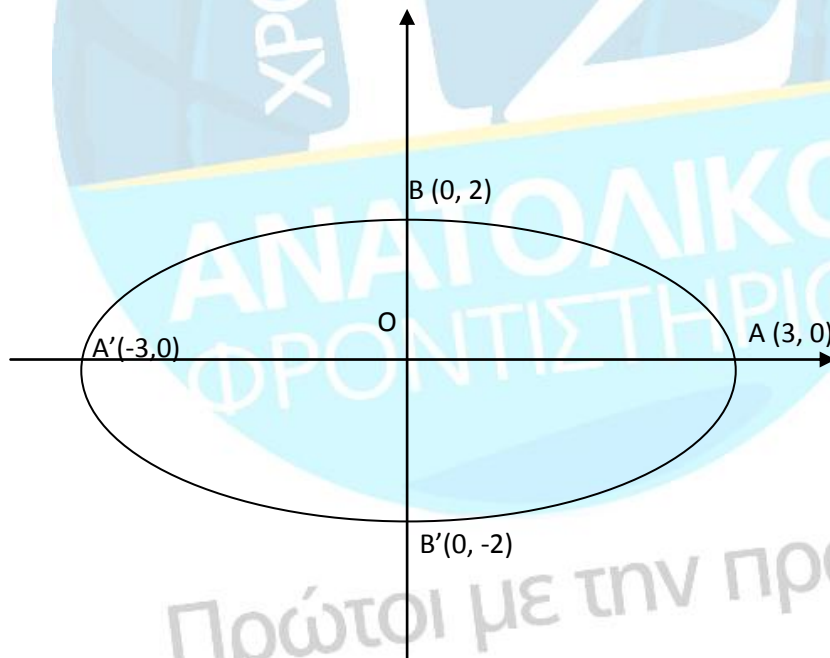
$$= -4x + 6yi$$

$$\left. \begin{array}{l} = -4x + 6yi \\ |w - 5\bar{w}| = 12 \end{array} \right\}$$

$$\sqrt{(-4x)^2 + (6y)^2} = 12 \Rightarrow 16x^2 + 36y^2 = 144 \Rightarrow \frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{4} = 1$$

$$\text{Ισχύει ότι: } \left. \begin{array}{l} a^2 = 9 \\ b^2 = 4 \end{array} \right\} \gamma^2 = 5$$

Ο μεγάλος άξονας βρίσκεται στον $x'x$.

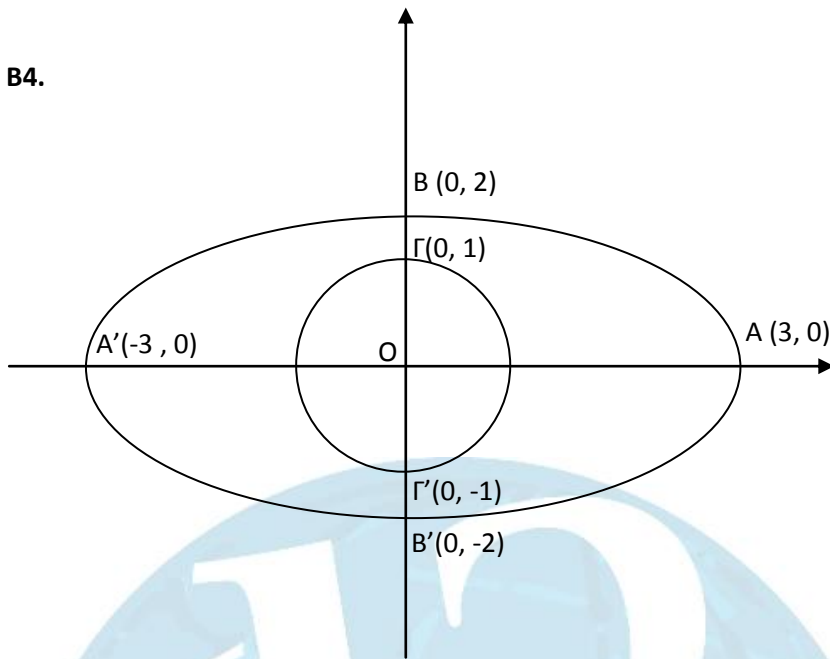
Έχω $|w| \max$ όταν η $M(w)$ βρίσκεται στο A ή στο A'

Επομένως $|w| \max = 3$

και έχω $|w| \min$ όταν η $M(w)$ βρίσκεται στο B ή B'

Επομένως $|w| \min = 2$

B4.

$$|z - w|_{\max} = (A\Delta) = (OA) + (O\Delta) = 3 + 1 = 4$$

$$|z - w|_{\min} = (\Gamma B) = (OB) - (O\Gamma) = 2 - 1 = 1$$

$$\text{άρα } 1 \leq |z - w| \leq 4$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. $f'(x) = \ln x + 1 - \frac{1}{x}, x > 0$

$$f''(x) = \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} > 0 \text{ για κάθε } x > 0$$

Άρα f' στο $(0, +\infty)$ με $f'(1) = 0$

Οπότε $0 < x < 1 \Leftrightarrow f'(x) < f'(1) \Leftrightarrow f'(x) < 0$

για $x > 1 \Leftrightarrow f'(x) > f'(1) \Leftrightarrow f'(x) > 0$

x	0	1	$+\infty$	
$f'(x)$		-	0	+
$f(x)$				

$(1, f(1))$ ολικό ελάχιστο με $f(1) = -1$

Πρώτοι με την πρώτη!

Οπότε f στο $\Delta_1=(0,1]$ με $f(\Delta_1) = ([f(1), \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x)])$

$$\text{Και } \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} ((x-1) \ln x - 1) = +\infty$$

$$\text{Άρα } f(\Delta_1) = [-1, +\infty)$$

f στο $\Delta_2=[1, +\infty)$ με $f(\Delta_2) = [f(1), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)]$

$$\text{Και } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} ((x-1) \ln x - 1) = +\infty$$

$$\text{και } f(\Delta_2) = [-1, +\infty)$$

$$\text{Άρα } f(\Delta) = f(\Delta_1) \cup f(\Delta_2) = [-1, +\infty)$$

Γ2. $x^{x-1} = e^{2013}$ με $x > 0$

$$\text{Οπότε } \ln x^{x-1} = \ln e^{2013}$$

$$\text{Άρα } (x-1) \ln x = 2013 \Leftrightarrow (x-1) \ln x = 1 + 2012$$

$$\text{Άρα } (x-1) \ln x - 1 = 2012 \Leftrightarrow f(x) = 2012$$

Η f στο $\Delta_1 = (0, 1]$ έχει σύνολο τιμών $f(\Delta_1) = [-1, +\infty)$ και η τιμή 2012 ανήκει στο $f(\Delta_1)$.

Άρα υπάρχει μοναδικό $x_1 \in \Delta_1$ και $x_1 > 0$ (αφού η f στο Δ_1) τέτοιο ώστε $f(x_1) = 2012$.

$$f(\Delta_2) = [-1, +\infty) \text{ και } 2012 \in f(\Delta_2)$$

Υπάρχει μοναδικό $x_2 \in \Delta_2$ και $x_2 > 0$ (αφού η f στο Δ_2) με $f(x_2) = 2012$

Άρα η $f(x) = 2012$ έχει ακριβώς 2 θετικές ρίζες για κάθε $x > 0$

Γ3. $f(x_1) = 2012$, $f(x_2) = 2012$

Έχω $f'(x) + f(x) - 2012 = 0$, άρα θεωρώ

$$h(x) = f'(x) + f(x) - 2012.$$

Για την h θεώρημα Bolzano στο $[x_1, x_2]$, ισχύει:

h συνεχής στο $[x_1, x_2]$

$$h(x_1) = f'(x_1) + f(x_1) - 2012 = f'(x_1) < 0$$

$$h(x_2) = f'(x_2) + f(x_2) - 2012 = f'(x_2) > 0$$

$$h(x_1) \cdot h(x_2) = f'(x_1) \cdot f'(x_2) < 0$$

Άρα υπάρχει $x_0 \in (x_1, x_2)$ τέτοιο ώστε $h(x_0) = 0$

$$\text{Άρα } f'(x_0) + f(x_0) - 2012 = 0$$

$$f'(x_0) + f(x_0) = 2012$$

Γ4. $g(x) = f(x) + 1 = (x-1) \ln x$

$$(x-1) \ln x = 0 \Leftrightarrow x = 1$$

Άρα $g(x) \geq 0$ στο $(0, +\infty)$

x	0	1	$+\infty$
x-1	-	⊖	+
lnx	-	⊖	+
g(x)	+		+

$$E(\Omega) = \int_1^e g(x) dx = \int_1^e (x-1) \ln x dx =$$

$$= \int_1^e x \ln x dx - \int_1^e \ln x dx = \left[\frac{x^2}{2} \ln x \right]_1^e - \int_1^e \frac{x^2}{2} \cdot \frac{1}{x} dx - [x \ln x]_1^e + \int_1^e \frac{1}{x} \cdot x dx =$$

$$= \left[\frac{x^2}{2} \ln x \right]_1^e - \frac{1}{2} \left[\frac{x^2}{2} \right]_1^e - [x \ln x]_1^e + [x]_1^e =$$

$$= \frac{e^2}{2} \ln e - \frac{1}{2} \ln 1 - \frac{1}{2} \left(\frac{e^2}{2} - \frac{1}{2} \right) - (e \ln e - 1 \ln 1) + (e - 1) =$$

$$= \frac{e^2}{2} - \frac{1}{2} \cdot \frac{e^2 - 1}{2} - e + e - 1 = \frac{e^2}{2} - \frac{e^2 - 1}{4} - 1 =$$

$$= \frac{2e^2 - e^2 + 1 - 4}{4} = \frac{e^2 - 3}{4} \text{ τετραγωνικές μονάδες}$$

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

$$\text{Έχω } \int_1^{x^2-x+1} f(t)dt - \frac{x-x^2}{e} \geq 0$$

$$\text{Θεωρώ } G(x) = \int_1^{x^2-x+1} f(t)dt - \frac{x-x^2}{e} \text{ με } G(x) \geq 0, x > 0 \text{ και } G(1) = \int_1^1 f(t)dt - 0 = 0,$$

$$\text{Άρα } G(x) \geq G(1), x > 0,$$

$$\text{Άρα } G'(1) = 0 \text{ (Θεώρημα Fermat)}$$

$$\text{Έχω } G'(x) = (2x-1)f(x^2-x+1) - \frac{1}{e}(1-2x), x > 0 \text{ και } G'(1) = f(1) + \frac{1}{e}$$

$$\text{Άρα } G'(1) = 0 \Leftrightarrow f(1) + \frac{1}{e} = 0 \Leftrightarrow f(1) = -\frac{1}{e} < 0$$

Έχω f συνεχή στο $(0, +\infty)$ και $f(x) \neq 0$, άρα η f διατηρεί σταθερό πρόσημο, με

$$f(1) = -\frac{1}{e} < 0, \text{ άρα } f(x) < 0$$

Άρα

$$\ln x - x = -\left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e\right)(-f(x)) \Leftrightarrow \ln x - x = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e\right)f(x)$$

$$\text{Έχω } \ln x - x = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e\right)f(x) \text{ με } \ln x - x < 0, \text{ αφού } \ln x - x \leq -1 < 0,$$

$$\text{Άρα } \int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e \neq 0. \text{ Έτσι } \frac{\ln x - x}{\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e} = f(x)$$

Άρα η f παραγωγίσιμη ως πηλίκο παραγωγίσιμων συναρτήσεων.

$$\text{Επομένως } \frac{\ln x - x}{f(x)} = \int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e$$

$$\left(\frac{\ln x - x}{f(x)}\right)' = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e\right)' \Leftrightarrow \left(\frac{\ln x - x}{f(x)}\right)' = \left(\int_1^x \frac{\ln t - t}{f(t)} dt + e\right)'$$

$$\left(\frac{\ln x - x}{f(x)}\right)' = \frac{\ln x - x}{f(x)}, x > 0 \text{ άρα } \frac{\ln x - x}{f(x)} = c \cdot e^x, {}^{(1)} c \in \mathbb{R}, x > 0$$

Για $x=1$, έχω $\frac{\ln 1 - 1}{f(1)} = c \cdot e, \frac{-1}{-\frac{1}{e}} = c \cdot e, ce = e, c = 1$

Άρα (1): $\frac{\ln x - x}{f(x)} = e^x, f(x) = \frac{\ln x - x}{e^x}, f(x) = e^{-x}(\ln x - x), x > 0$

Δ2.

Έχω $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} e^{-x}(\ln x - x) = -\infty$, άρα θέτοντας $u = \frac{1}{f(x)}, \lim_{x \rightarrow 0^+} u = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{1}{f(x)} = 0$

$\lim_{x \rightarrow 0^+} [f^2(x) \eta \mu \frac{1}{f(x)} - f(x)] = \lim_{u \rightarrow 0^+} (\frac{1}{u^2} \eta \mu u - \frac{1}{u}) = \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{\eta \mu u - u}{u^2} = \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{\sigma \nu \nu u - 1}{2u} = \lim_{u \rightarrow 0^+} \frac{-\eta \mu u}{2} = 0$

Δ3.

- $F'(x) = f(x) = e^{-x}(\ln x - x)$

$$F''(x) = -e^{-x}(\ln x - x) + e^{-x}(\frac{1}{x} - 1)$$

$$= e^{-x}(\frac{1}{x} - 1 - \ln x + x) > 0, x > 0$$

Αφού $\ln x \leq x - 1 \Leftrightarrow 0 \leq x - \ln x - 1$ και $\frac{1}{x} > 0$ δηλ. $F''(x) > 0, x > 0$

Άρα $\frac{1}{x} + x - \ln x - 1 > 0, x > 0$

Δηλ. η F είναι κυρτή στο $(0, +\infty)$

- Θ.Μ.Τ για την F στα διαστήματα $[x, 2x]$ και $[2x, 3x]$.

Άρα υπάρχουν $\xi_1 \in (x, 2x), \xi_2 \in (2x, 3x)$ ώστε

$$F'(\xi_1) = \frac{F(2x) - F(x)}{2x - x} = \frac{F(2x) - F(x)}{x} \quad (1)$$

Και

$$F'(\xi_2) = \frac{F(3x) - F(2x)}{3x - 2x} = \frac{F(3x) - F(2x)}{x} \quad (2)$$

Όμως $F' \uparrow$ (κυρτή η F) άρα $0 < \xi_1 < \xi_2 \Leftrightarrow F'(\xi_1) < F'(\xi_2) \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} \stackrel{(2)}$

$$\frac{F(2x) - F(x)}{x} < \frac{F(3x) - F(2x)}{x} \stackrel{x>0}{\Leftrightarrow} F(2x) - F(x) < F(3x) - F(2x) \Leftrightarrow 2F(2x) < F(x) + F(3x), x > 0$$

Δ4.

Θεωρώ $H(x) = 2F(x) - F(\beta) - F(3\beta)$, $x \in [\beta, 2\beta]$ με H συνεχή ως πράξη συνεχών συναρτήσεων, στο $[\beta, 2\beta]$

$$\text{Έχω } H(\beta) = 2F(\beta) - F(\beta) - F(3\beta) = F(\beta) - F(3\beta) > 0$$

Αφού $F \searrow$ στο $(0, +\infty)$ και έχοντας $\beta < 3\beta \Leftrightarrow F(\beta) > F(3\beta) \Leftrightarrow F(\beta) - F(3\beta) > 0$

Η F είναι \searrow , αφού $F'(x) = f(x) = e^{-x}(\ln x - x) < 0$, αφού

$$\ln x \leq x - 1 \Leftrightarrow \ln x - x \leq -1 < 0 \text{ και } e^{-x} > 0$$

$$H(2\beta) = 2F(2\beta) - F(\beta) - F(3\beta) < 0$$

Αφού από Δ3. για $x=\beta$, έχω $F(\beta) + F(3\beta) > 2F(2\beta) \Leftrightarrow 0 > 2F(2\beta) - F(\beta) - F(3\beta)$

Άρα για την H ισχύει το Θεώρημα Bolzano, δηλαδή υπάρχει ένα τουλάχιστον $\xi \in (\beta, 2\beta)$ ώστε $H(\xi)=0 \Leftrightarrow 2F(\xi) = F(\beta) + F(3\beta)$

Πρώτοι με την πρώτη!